

4. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

4.1. Επανάληψη: απλή υποτακτική ενεργητικής φωνής ρημάτων A, B1, B2 συζυγίας και ανωμάλων ρημάτων

4.1.1. Διαβάστε και υπογραμμίστε τις υποτακτικές (να..., να μην ..., για να..., αν ..., όταν ...)

Αντώνη,

Το βράδυ θα έχω δουλειά. Σε παρακαλώ να αγοράσεις φαγητό για τη γάτα και να το ζεστάνεις. Δεν το τρώει κρύο... Μπορείς να πας απέναντι, στο μπακάλικο του κυρίου Κώστα. Αυτός θα σου δώσει τη μάρκα της κονσέρβας που αρέσει στην Ψιψή. Θέλω, αν μπορείς, να μην κλείσεις το φως στο δωμάτιό της, γιατί φοβάται το βράδυ: είναι λίγο κακομαθημένη, το ξέρω... Εγώ πρέπει να δουλέψω ως αργά. Θέλω να σε ευχαριστήσω για ό, τι θα κάνεις για τη γατούλα μου... Αύριο μπορείς να φάμε μαζί το μεσημέρι; Αν ναι, να μου τηλεφωνήσεις και να αφήσεις μήνυμα...

Φιλάκια,
Πάννα

Γράψτε!

Οριστική Ενεστώτα	Οριστική Αορίστου	Απλή Υποτακτική
αγοράζεις	αγόρασες	να αγοράσεις

Γράψτε!

4.1.2. Παρατηρήστε τη μορφολογία και την κλίση της απλής υποτακτικής ρημάτων A, B1, B2 συζυγίας

A συζυγία	B1 συζυγία	B1 συζυγία
Αγόρασ - α → να αγοράσ - ω	Μίλησ - α → να μιλήσ - ω	Συμφώνησ - α → να συμφωνήσ - ω
να αγοράσ - ω	να μιλήσ - ω	να συμφωνήσ - ω
να αγοράσ - εις	να μιλήσ - εις	να συμφωνήσ - εις
να αγοράσ - ει	να μιλήσ - ει	να συμφωνήσ - ει
να αγοράσ - ουμε	να μιλήσ - ουμε	να συμφωνήσ - ουμε
να αγοράσ - ετε	να μιλήσ - ετε	να συμφωνήσ - ετε
να αγοράσ - ουν	να μιλήσ - ουν	να συμφωνήσ - ουν

4.1.3. Παρατηρήστε τη μορφολογία και την κλίση της απλής υποτακτικής των ανωμάλων ρημάτων

A συζυγία	B1 συζυγία	B1 συζυγία
βλέπω → να δω	έφαγα → να φάω	ανέβηκα → να ανεβώ
να δω	να φάω	να ανεβώ
να δεις	να φας	να ανεβείς
να δει	να φάει	να ανεβεί
να δούμε	να φάμε	να ανεβούμε
να δείτε	να φάτε	να ανεβείτε
να δουν/ να δούνε	να φάνε	να ανεβούν

Ανώμαλα Ρήματα

είδ-α → να δω	πήγ-α → να πά-ω	ανέβ-ηκα → να ανεβώ και: να ανέβω
έφαγ-α → να φάω	βρήκ-α → να βρω	κατέβ-ηκα → να κατεβώ και: να κατέβω
είπ-α → να πω	βγήκ-α → να βγω	
ήπι-α → να πιω	μπήκ-α → να μπω	

4.1.4. Τι θέλω να κάνω;

- Θέλω να **μιλήσω** (μιλάω) στον Αλέξη Τσίπρα για την κρίση στην Ελλάδα.
- Θέλω να (γράφω) μία νουβέλα σε ένα χρόνο.
- Θέλω να (ταξιδεύω) στη Λατινική Αμερική τον άλλο μήνα.
- Θέλω να (πηγαίνω) στο γραφείο νωρίς αύριο.
- Θέλω να (διαβάζω) την εφημερίδα μου ήσυχα αύριο το μεσημέρι.
- Θέλω να (βλέπω) την ταινία «Η μικρά Αγγλία» του Παντελή Βούλγαρη.
- Θέλω να (ανεβαίνω) στον Όλυμπο, το ψηλότερο βουνό της Ελλάδας, την «κατοικία των θεών».
- Θέλω να (πίνω) ένα ποτήρι κρασί Σαντορίνης.

Συμπληρώστε
τα κενά...

4.1.5. Τι μπορώ να κάνω;

- Μπορώ να σου **μαγειρέψω** (μαγειρεύω) γεμιστά την Κυριακή.
- Μπορεί να (χορεύω) τσιφτετέλι αύριο το βράδυ.
- Μπορώ να (παιζω) πιάνο εγώ στο πάρτι σου μεθαύριο.
- Δεν μπορώ να (παίρνω) άδεια από τη δουλειά για πέντε μήνες.
- Δεν μπορώ να (καταλαβαίνω) τους Έλληνες, όταν μιλάνε γρήγορα.
- Δεν μπορώ να (πίνω) κόκα κόλα ακόμη, γιατί κάνω ομοιοπαθητική θεραπεία.
- Δεν μπορώ να (τρώω) ακόμη γλυκό του κουταλιού, γιατί κάνω δίαιτα.
- Δεν μπορώ να (πηγαίνω) στην ταβέρνα, γιατί είμαι κουρασμένη.

4.1.6. Τι πρέπει να κάνω;

1. Πρέπει να πάω (πηγαίνω) γρήγορα στο αεροδρόμιο, γιατί θα χάσω το αεροπλάνο.
2. Πρέπει να (μένω) ήσυχος, αν θέλεις να μην πονέσεις στον γιατρό.
3. Πρέπει να (μιλάω) στο αφεντικό μου για να μου δώσει περισσότερα χρήματα.
4. Πρέπει όλοι να (συμπληρώνω) όλες αυτές τις ασκήσεις τώρα.
5. Πρέπει αυτός να (στέλνω) ένα η-μέιλ στον Τάσο αύριο.
6. Πρέπει εσύ να (περνάω) από την τράπεζα σήμερα το μεσημέρι.
7. Πρέπει να (διαβάζω) το ηλεκτρονικό βιβλίο που μου χάρισες.
8. Πρέπει αυτοί να (σταματάω) το κάπνισμα.
9. Δεν πρέπει να (ζητάω) συγγνώμη, γιατί δεν έφταιγα εγώ.

4.2. Συνεχής Υποτακτική ενεργητικής φωνής A - B1 - B2 συζυγίας και ανωμάλων ρημάτων

4.2.1. Διαβάστε και υπογραμμίστε τις υποτακτικές (να..., να μην ..., για να..., αν ..., όταν ...)

Γράψτε!

Γράψτε!

Αγαπημένη μου μοναχοκόρη,
Σου αφήνω τις συμβουλές μου για την εκδρομή που θα πάς με το σχολείο: να ξυπνάς νωρίς για να μην σε περιμένουν όλοι και κυρίως, για να κάνεις καλή εντύπωση στους καθηγητές σου... Να αφήνεις τους μεγαλύτερους να μπαίνουν πρώτοι στο λεωφορείο. Να ετοιμάζεις γρήγορα τις βαλίτσες σου, όταν θα αλλάζετε ξενοδοχείο και να μου τηλεφωνείς κάθε μέρα, σε όποια πόλη και να πάτε. Να μην ξεχνάς να κλειδώνεις πάντα το δωμάτιό σου. Να είσαι καλά και να προσέχεις...

Πολλά φιλιά,
η μαμάκα σου.

Οριστική Ενεστώτα	Συνεχής Υποτακτική
ξυπνάς	να ξυπνάς

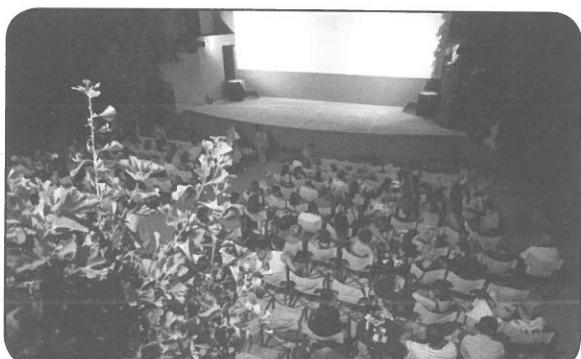
4.2.2. Παρατηρήστε τη μορφολογία και την κλίση της απλής υποτακτικής ρημάτων A, B1, B2 συζυγίας.

A συζυγία	B1 συζυγία	B1 συζυγία
αγοράζ - ω → να αγοράζ - ω	μιλ - áω → να μιλ - áω	συγχωρ - ώ → να συγχωρ - ώ
να αγοράζ - ω	να μιλ - άω	να συγχωρ - ώ
να αγοράζ - εις	να μιλ - άς	να συγχωρ - είς
να αγοράζ - ει	να μιλ - άει	να συγχωρ - εί
να αγοράζ - ουμε	να μιλ - άμε	να συγχωρ - ούμε
να αγοράζ - ετε	να μιλ - άτε	να συγχωρ - είτε
να αγοράζ - ουν	να μιλ - άνε (μιλ - ούν)	να συγχωρ - ούν (ε)

4.2.3. Συμπληρώστε τα κενά με συνεχή υποτακτική

1. Αγαπημένο μου ημερολόγιο,

Τα επόμενα πέντε χρόνια θέλω να δουλεύω (δουλεύω) λιγότερο, ώστε να πηγαίνω τρεις μήνες το χρόνο στη χώρα μου. Όταν θα είμαι στις Βρυξέλλες θέλω ο άντρας μου να (περνάω) μερικές μέρες εκεί, να (μαθαίνω) γαλλικά και να (κάνω) βόλτες. Μαζί θέλω να (πηγαίνω) στο θερινό σινεμά κάθε βράδυ, να (τρώω) σε καλές και οικονομικές ταβέρνες και να (διασκεδάζω) μαζί όλη τη μέρα. Θέλω επίσης εγώ να (έχω) χρόνο για να (συναντάω) τους παλιούς μου φίλους, να (παίζω) επιτραπέζια παιχνίδια και να (γελάω) όλη μέρα.

2. Αγαπημένη μου κορούλα,

Τώρα που θα πας για πρώτη φορά μόνη σου εκδρομή, θέλω να σου πω λίγα λόγια. Πρέπει όλοι να (ακούω) καλά τις οδηγίες που σας λένε οι δάσκαλοί σας. Να (πλένω) τα ρούχα σου σε πλυντήριο και σε όχι πολύ ζεστό νερό, αλλά να μην τα (απλώνω) στον ήλιο, γιατί καταστρέφονται τα χρώματά τους. Όταν (πηγαίνω) όλοι μαζί στις ταβέρνες, εσύ να (προσέχω) να μην (πίνω) πολύ και να μην (μεθάω). Μια τελευταία συμβουλή: ξέρω ότι ο Κώστας είναι το αγόρι σου. Εντάξει, είναι φυσικό να (είμαι) ερωτευμένη, αλλά θέλω να μάθεις να (χρησιμοποιώ) προφυλακτικά, γιατί ξέρεις ότι υπάρχουν δύο κίνδυνοι: το AIDS και τα παιδιά. Καλά λοιπόν, τελείωσα με τις συμβουλές, να (περνάω) καλά και να (προσέχω). Να μου (τηλεφωνώ) τουλάχιστον μια φορά την εβδομάδα.

Φιλιά,

η μαμά, που ανησυχεί

Γράψτε!

Τώρα γράψτε σε μία παράγραφο τα σχέδιά σας για το μέλλον. Τι θέλετε, τι μπορείτε, τι πρέπει να κάνετε σε πέντε χρόνια.

Τα επόμενα πέντε χρόνια...

4.3. Χρήση απλής και συνεχούς υποτακτικής

4.3.1. Παρατηρήστε την χρήση της απλής υποτακτικής και της συνεχούς υποτακτικής (να..., να μην ..., για να..., αν ..., όταν ..., ας...) στο παρακάτω κείμενο από την εφημερίδα για παιδιά «Ερευνητές», εφημ. ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Συμβουλές για θέματα οδικής ασφάλειας

- Να περνάμε τους δρόμους μόνο όταν το φως του φαναριού είναι πράσινο.
- Να σταματάμε, όταν βλέπουμε το φως του φαναριού να είναι κόκκινο.
- Όταν δεν υπάρχουν φανάρια, πρέπει να προσέχουμε πολύ καλά, και από τις δύο μεριές, αν έρχονται αυτοκίνητα.
- Να περνάμε από τις διαβάσεις.
- Όταν ο δρόμος είναι διπλός κι έχει και από τις δύο μεριές πεζοδρόμιο, είναι προτιμότερο να περπατάμε στο αριστερό πεζοδρόμιο, ώστε να βλέπουμε τα αυτοκίνητα που κινούνται αντίθετα μ' εμάς.
- Όταν η μπάλα που παίζουμε πέσει στο δρόμο, δεν πρέπει να τρέχουμε μέσα στη μέση του δρόμου για να τη φτάσουμε. Πρέπει πρώτα να ελέγξουμε το δρόμο κι ύστερα να πάμε να την πιάσουμε.
- Όταν σ' ένα δρόμο υπάρχει φανάρι, είναι προτιμότερο να περάσουμε από το φανάρι, κι ας είναι πιο μακριά από το μέρος όπου θέλουμε να πάμε.
- Όταν οδηγούμε ποδήλατο, ειδικά στους κεντρικούς δρόμους, πρέπει να φοράμε κράνος

ΑΘΑΝΑΣΙΑ ΣΟΥΡΒΙΝΟΥ,
Εφημ. ΕΡΕΥΝΗΤΕΣ (τάξη ΣΤ' 2)

4.3.2. Η συνεχής ή εξακολουθητική υποτακτική δείχνει μία πράξη που γίνεται συνέχεια ή συχνά, με επανάληψη.

Η απλή υποτακτική δείχνει μια πράξη που είναι ολόκληρη, στο σύνολό της, ως γεγονός. Δεν μας ενδιαφέρει αν η πράξη γίνεται συνέχεια ή συχνά, με επανάληψη.

Την απλή υποτακτική τη χρησιμοποιούμε πιο συχνά στις παρακάτω περιπτώσεις:

- A. για να πάρουμε ή να δώσουμε **άδεια**
Π.χ. να ανοίξω το παράθυρο, παρακαλώ; Να μείνω μέσα στην τάξη στο διάλειμμα;
- B. για να **παρακαλέσουμε** ευγενικά κάποιον να κάνει κάτι
Π.χ. μπορείς να με βοηθήσεις, σε παρακαλώ; Να μιλάτε πιο αργά, για να καταλαβαίνω, παρακαλώ.
- C. για να δείξουμε τι **μπορούμε, πρέπει, θέλουμε να κάνουμε**
Π.χ. μπορώ να φάω πολύ περισσότερο, αλλά δεν θέλω να πάρω κιλά αυτή την εποχή, γιατί πρέπει να τρέξω στον Μαραθώνιο.
- D. για να δώσουμε μια **εντολή**
Π.χ. να τακτοποιήσεις το δωμάτιό σου αμέσως, σου είπα!
- E. για να δώσουμε μια **συμβουλή**
Π.χ. να μην πας μαζί του, δεν είναι σωστό για σένα.
- F. για να **εκφράσουμε μια απορία**
Π.χ. να είναι τόσο δύσκολη η Υποτακτική όσο φαίνεται; Να ζει κανείς ή να μη ζει;
- G. για να εκφράσουμε μια **ευχή** για το αύριο
Π.χ. αχ, να περάσω τις εξετάσεις! Να σας ζήσει!
- H. για να **προτείνουμε** κάτι
Π.χ. να πάρω εγώ τα παιδιά από το σχολείο σήμερα;
- I. για να εκφράσουμε **παραχώρηση**
Π.χ. εντάξει, ας έλθει κι ο φίλος σου μαζί μας. Αν του αρέσει, ας το φορέσει.
- J. για να εκφράσουμε **έκπληξη**
Π.χ. αυτή να θέλει να πάει για χορό; Δεν το πιστεύω!

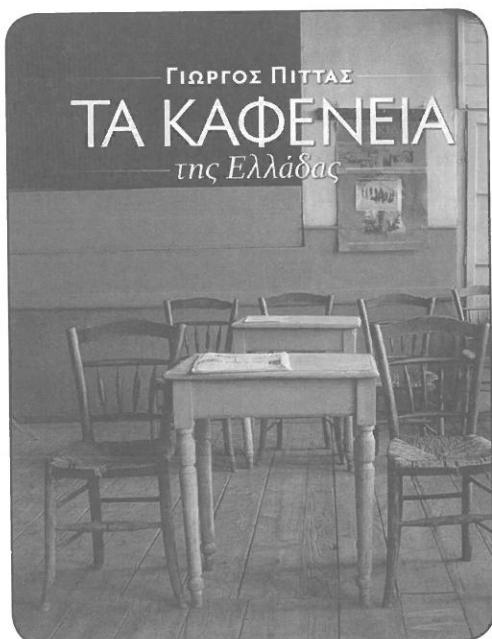
κ.ά.

Η απλή υποτακτική αναφέρεται στο σήμερα, το χτες και το αύριο. Π.χ.:

- Γιατί πετούν χρήματα στους τραγουδιστές;-- για να τους δείξουν πόσο τους αρέσει η μουσική τους
- Γιατί πέταξαν χρήματα στους τραγουδιστές;-- για να τους δείξουν πόσο τους αρέσει η μουσική τους
- Γιατί θα πετάξουν χρήματα στους τραγουδιστές;-- για να τους δείξουν πόσο τους αρέσει η μουσική τους
- Γιατί έχουν πετάξει χρήματα στους τραγουδιστές;-- για να τους δείξουν πόσο τους αρέσει η μουσική τους

Φωτογραφία του σπουδαίου Έλληνα φωτογράφου
Κώστα Μπαλάφα

4.3.3. Πίνακας Χρήσης της Υποτακτικής

Παρατηρήστε τον πίνακα. Δείτε έπειτα από ποια ρήματα και φράσεις βάζουμε συνεχή υποτακτική και έπειτα από ποια βάζουμε απλή υποτακτική

Συνεχής υποτακτική (ενεστώτα)	Απλή υποτακτική (αορίστον)
μου αρέσει να...	[θα μου άρεσε να...]
μου άρεσε να...	κοντεύω να...
τρελαίνομαι να...	λίγο έλειψε να...
αρχίζω να...	παρά τρίχα να... / παρά λίγο να...
ξεκινάω να...	
συνεχίζω να...	
εξακολουθώ να...	
σταματώ να...	
παύω να...	
τελειώνω να...	
(τον) νιώθω να...	ποτέ δεν είναι αργά να...
(τον) αισθάνομαι να...	είναι καιρός να... / έχω καιρό να...
(τον) αντιλαμβάνομαι να...	είναι ώρα να...
(τον) ακούω να...	δεν βλέπω την ώρα να...
(τον) βλέπω να...	μένει να...
στενοχωριέμαι να...	μέχρι να...
ευχαριστιέμαι να...	ώσπου να...
χαίρομαι να...	έως ότου να...
με εκνευρίζει να / εκνευρίζομαι να...	
δείχνω να...	ακόμη να... = δεν...
φαίνομαι να...	ακόμη
κουράζομαι να...	έχω να = δεν... εδώ και...
(τον) συναντώ να...	πριν να...
(τον) βρίσκω να...	προτού να...
(τον) πιάνω να...	
μαθαίνω να...	περιμένω να...
ξέρω να...	χρειάζεται καιρός να...
συνηθίζω να...	
πάντα να...	πού να... = δεν...
άλλη φορά να...	πώς να... = δεν...
	ανυπομονώ να...
	βιάζομαι να...
	αργώ να...
	είναι σειρά μου να...
	δεν προλαβαίνω να...
	ξέχασα να...
	ψάχνω να...
	ετοιμάζομαι να... είμαι έτοιμος να...
	την άλλη φορά να...

4.3.4. Παραδείγματα για τη λίστα φράσεων υποτακτικής

Συνεχής υποτακτική	Απλή υποτακτική
<p>Μου αρέσει να πηγαίνω στο μάθημα Ελληνικών. Άρχισα να τον συμπαθώ.</p> <p>Συνεχίσατε να μιλάτε.</p> <p>Εξακολούθησε να χορεύει.</p> <p>Σταμάτησα να καπνίζω.</p> <p>Πάψε να φωνάζεις.</p> <p>Την ένιωσα να λυπάται.</p> <p>Τον αισθάνθηκε να χαίρεται.</p> <p>Την αντιλήφθηκε να φεύγει.</p> <p>Τον άκουσα να κλαίει.</p> <p>Τον βλέπω να διαβάζει.</p> <p>Κουράστηκε να μιλάει πολύ.</p> <p>Τον συνάντησα να τρέχει στο πάρκο.</p> <p>Κάθε μέρα τον βρίσκω να κάθεται κοντά στο παράθυρο.</p> <p>Ποτέ δεν έμαθα να ψαρεύω.</p> <p>Συνήθισα να πηγαίνω μόνος μου.</p> <p>Πρέπει πάντα να λες την αλήθεια.</p> <p>Άλλη φορά να χτυπάς την πόρτα πριν (να) μπεις.</p> <p>Ευχαριστιέται να μιλάει σε πολλούς ανθρώπους</p> <p>Στενοχωριέμαι να σε βλέπω να κλαις.</p> <p>Τώρα μαθαίνω να μιλάω καλύτερα ελληνικά!</p>	<p>Θα μου άρεσε να μαγειρέψουμε μια μέρα ελληνικό φαγητό.</p> <p>Κόντεψα να κοιμηθώ στο θέατρο.</p> <p>Λίγο έλειψε να με χτυπήσει το αυτοκίνητο.</p> <p>Παρά τρίχα να μην περάσω τις εξετάσεις.</p> <p>Ποτέ δεν είναι αργά να ζητήσεις συγνώμη.</p> <p>Μέχρι να φτάσω στο σπίτι έγινε το κακό.</p> <p>Ωστού να πας εγώ θα έχω μαγειρέψει.</p> <p>Ακόμη να φας; Άργησες!</p> <p>Έχω να ακούσω καλή μουσική ένα μήνα.</p> <p>Πριν να φύγεις κλείσε το παράθυρο.</p> <p>Προτού να πάει τηλεφώνησε για τραπέζι.</p> <p>Το περιμένω να έρθει όλη μου τη ζωή.</p> <p>Πού να σταματήσει το ποτό;</p> <p>Πώς να κόψει το κάπνισμα;</p> <p>Είναι ώρα να φύγουμε.</p> <p>Είναι καιρός να πάμε σπίτι.</p> <p>Την άλλη φορά να χτυπήσεις την πόρτα πριν μπεις.</p>

4.3.5. Δείτε τους τρεις πρακτικούς κανόνες για τη χρήση της υποτακτικής:

1. Χρησιμοποιούμε κατά 90% απλή υποτακτική.
2. Αν προηγείται λέξη από τη λίστα της συνεχούς υποτακτικής, βάζουμε συνεχή υποτακτική. Αν όχι, τότε βάζουμε απλή υποτακτική.
3. Χρησιμοποιούμε τη συνεχή υποτακτική μόνο όταν αναγκαζόμαστε από μία λέξη ή φράση που μας πείθει ότι χρειάζεται συνεχής υποτακτική. Επίσης αν καταλαβαίνουμε ότι αυτό που λέμε είναι κάτι σαν «κανόνας της ζωής», που όλοι (πρέπει να) κάνουν.

Με λίγα λόγια, πρέπει να έχουμε έναν ... καλό λόγο για να χρησιμοποιήσουμε συνεχή υποτακτική

4.3.6. Συμπληρώστε τα κενά με συνεχή ή με απλή υποτακτική

1. Δεν μου αρέσει να (χτενίζομαι) μπροστά στον καθρέφτη πολλή ώρα. Εκτός αν πηγαίνω σε πάρτι.
2. Χρειάζομαι πολύ χρόνο να (μαγειρεύω) για απόψε το βράδυ. Ο μουσακάς δεν είναι εύκολο φαγητό.
3. Χρειάζομαι πολύ χρόνο να (μαγειρεύω) κάθε μέρα.
4. Η Δέσποινα δεν θέλει κάθε μέρα να (ανακατεύομαι) στις φασαρίες στο σχολείο της.

5. Ο Κοσμάς δεν θέλει ποτέ να (δανείζω) χρήματα στους φίλους του, αν το ζητήσουν.
6. Θέλω συνέχεια να (μαθαίνω) νέα πράγματα για την Κύπρο και την Ελλάδα.
7. Δεν μπορούσα να (ντύνομαι) κάθε μέρα πριν από δύο μήνες, γιατί ήμουν άρρωστη. Έτσι δεν πήγα στο πάρτι.
8. Η κυρία Μάρω δεν θέλει τα παιδιά της να (γυρίζω) αργά στο σπίτι κάθε βράδυ από τα μπαράκια.
9. Όταν κάνει πολύ κρύο, θέλω πάντα να (ανάβω) το τζάκι.
10. Κυριάκο, μην ξεχάσεις να (ανάβω) το φως στις δέκα η ώρα αύριο. Εμείς θα έχουμε πάει στο θέατρο.
11. Δεν μου αρέσει να (κουράζομαι) πολύ στη δουλειά μου κάθε μέρα. Ευτυχώς υπάρχει και το Σαββατοκύριακο για διασκέδαση!
- 4.3.7. Συμπληρώστε τα κενά με συνεχή ή με απλή υποτακτική. Δείτε και τον πίνακα υποτακτικής.
1. Συνήθιζε να (τρώω) μόνος του το βράδυ.
 2. Παιδιά, ας (πηγαίνω) στην ταβέρνα «Γερομανώλη» στο Μεγαλοχώρι απόψε!
 3. Θα σου άρεσε να (πηγαίνω) μαζί μου εκδρομή στη Θράκη τον άλλο μήνα;
 4. Δεν ξέρω τι θα κάνω αύριο. Μπορεί να (ταξιδεύω) στη Σαντορίνη, τα αεροπορικά εισιτήρια είναι πολύ οικονομικά!
 5. Γιαγιά, να (παίρνω) το φάρμακό σου πρωί και βράδυ.
 6. Πρέπει να (τηλεφωνώ) πιο συχνά στη μητέρα σου, γιατί ανησυχεί, κυρίως όταν βγαίνεις αργά το βράδυ στα μπαράκια.
 7. Χρειάζεται εσύ να (μαγειρεύω) σήμερα.
 8. Τον συνάντησα να (τρέχω) στο πάρκο στις επτά το πρωί, όταν εγώ γύριζα από το γλέντι.
 9. Πήγε τόσο κοντά στο παράθυρο που παρά τρίχα να (πέφτει). Είχε πιει αρκετά ποτά στο πάρτι.
 10. Τώρα μαθαίνουμε να (χρησιμοποιώ) την υποτακτική.
 11. Πήγαινε σπίτι, Μάνο, να (μαγειρεύω) και θα έλθω κι εγώ μετά.
 12. Δεν μπορώ να (θυμάμαι) πού έβαλα τα κλειδιά μου.
 13. Παιδί μου, πάντα να (λέω) καλημέρα πριν να (λέω) κάτι άλλο το πρωί.
 14. Θέλω να (φεύγω) αμέσως. Δεν σε μπορώ πια.
 15. Όταν ήμουν μικρή, μου άρεσε να (ανεβαίνω) στα δέντρα. Ήταν η αγαπημένη μου διασκέδαση.
 16. Παιδί μου, πάντα να (φέρνω) το νερό στο τραπέζι πριν από το γεύμα.
 17. Ακόμη να (σταματάω) το κάπνισμα η Γιώτα;
 18. Πού να το (σταματάω)! Αυτή, παιδί μου, καπνίζει ακόμη περισσότερο από πριν.